

Iskaja vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
... največ številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) ... mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, ... Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
... glase iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ... Giorgio Galatti št. 18. — Uradno stroš. od 2 pap. do 8 zvez. ... ene oglasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, oamrtice, ... javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasi političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
Na naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne vira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne
pisma se ne sprejemajo in vrnijo se ne vračajo.
Naročnino, oglašne in reklamne je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA, lastnik
koncencij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncencij
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Boji okolo Mukdena.

LONDON 5. »Morning Post« je prejel včeraj iz Šangaja poročilo: »Pri Mukdenu se nepristano vrše boji. Ruska vojska ob reki Hun je prejela ojačenja. Japonci opazujejo z balonov«.

Čunguzi v japonski službi.

LONDON 5. »Morning Post« se brzojavila včeraj iz Mukdena: Oddelki obstoječ iz 4000 Japoncev in Čunguzov je 30 kilometrov južno od Simnintinga na delu. Čunguzi rabijo Japonci za redne čete. Čunguzi se danoma udeležujejo bojev.

Kitajci v japonski službi.

PETROGRAD 5. »Biršev. Vjedomosti« poročajo iz Mukdena od 4. t. m.: Japonci nabirajo Kitajce za vojno službo ter snujejo cele oddelke. Te čete imenujejo »Milice kitajskih dobrovoljcev« ter jih oborožajo s starimi puškami.

Iz Seula.

HARBIN 5. Iz Seula poročajo, da pričakuje Japonci 12.000 mož ojačenja. Tudi garnizija v Gensanu dobi ojačenje.

Kuroki hoče obkoliti ruske čete. Oskrbovanje japonske armade.

HARBIN 5. (Poročilo specialnega dopisnika »ruske brzobjavne agenture«.) Glasom došlih poročil hoče Kuroki obiti naše levo krilo. Obenem namerava japonska armada prodirati proti ruskemu centru.

V zadnjem času je bilo baje izkrcanih več japonskih čet. Japonske transportne ladje so pripeljale živila do ustja reke Jalu, od koder jih ovažajo džunke do Šihetsi. Naprej jih pa prenašajo kuli (težaki) do Fengvangčenga. Sedaj gradijo konjsko železnico od Fengvangčenga do Šihetsi. Govorijo se, da gradijo Japonci več mostov preko reke Liao. Pri Saopaihu popravljajo pot, ki vodi ob reki navzgor. Pojavila so se številne čete Čunguzov v okolici Simnintinga, v sled česar se domneva, da se bližajo Japonci. Promet med Mukdenom in Simnintingom ni več brez nevarnosti.

Ruske izgube na Visokem hribu.

LONDON 5. »Daily Telegraph« poroča iz Čifa: Rusi so baje izgubili v bojih na Visokem hribu približno 2000 mrtvih in ranjenih. Glasom kitajskih poročil, so Japonci poskušali pred utrdbo Ičvan med silnim ogajem ruskega topništva postaviti težke topove.

Poročilo generala Steslja.

PETROGRAD 5. (Uradno.) General Steselj je sporočil carju, da so bili štiridnevni napadi Japoncev na Port Artur z velikimi izgubami sovražnika odbiti. Japonci so od dne 19. sept. do 23. sept. zjutraj silno obstreljevali ter napadali trdnjavo od severa in zapada ter tudi zunanje utrdbe. Vsi ti napadi so bili odbiti. V rokah Japoncev sta ostale dve popolaoma razrušeni poljski utrdbi. — Zadnji naskok na Visoko goro je bil dne 23. septembra ob 5. uri zjutraj odbiti. Sovražnik je tam že nastavljal strojne puške ter je pričel obstreljevati naše čete. Naše čete so Japonce zapodile v beg, ki so izgubili nad 10.000 mož. Vse naše moštvo se je v tem boju izkazalo. Po teh napadih imamo relativen mir. Sedaj zopet sovražnik deluje ter polagoma prodira. Obstreljevanje utrdb in notranje trdnjave traja nadalje. Mi večkrat napadamo sovražnika. Razpoloženje čet je izvrstno. Danoma se iz bolnišnice vračajo ozdraveli vojaki k svojim četam.

Vihar poškodoval japonske torpedovke.

LONDON 5. »Daily Telegraph« poroča iz Čifa: Silni viharji v Rumenu morju so flotilo japonskih torpedovk zelo poškodovali. Flotila je morala iskati zaščito na obali.

General Gripenberg.

PETROGRAD 5. General Gripenberg je došel temkaj.

General Orlov.

PETROGRAD 5. (Ruska brzobjavna agentura.) GM. Orlov, ki je pri Liaojngu zapovedoval 31. diviziji pehote, je odpoklican ter pridodeljen generalnemu štabu.

Kitajci beže.

PETROGRAD 5. Dopisnik »Biršev. Vjedomosti« piše iz Mukdena, da strahuje Japonci kitajsko prebivalstvo. V zadnjih treh tednih je 10.000 Kitajcev bežalo v Mukden.

Brzobjavka generala Kuropatkina.

PETROGRAD 5. (Uradno.) Brzobjavka generala Kuropatkina od danes se glasi: Vled neke pritožbe kitajske vlade, češ, da so naše čete v svetih gajih cesarskih grobov pri Fuliou posekale drevje, sem to gaje pogledal ter našel, da so pritožbe popolnoma neosnovane. Na vratih stoje naše straže, ki ne puste nikogar v park. Le zunaj zidovja je bilo posekanih par dreves. Cesarški grobovi so zelo zanemarjeni, in obidje je na več krajih razpalo. Med zidovjem so se pasli kitajski konji in osli. Razun tega je čuvaj parka sedaj v ječi, ker je prodal drva iz svetega gaja.

Bodoča velika bitka.

PARIZ 5. »New-York Herald« je prejel poročilo iz Petrograda: Vsak dan je razvidnejše, da se bo vršila bodoča velika bitka pri Tialingu in ne pri Mukdenu.

Brzobjavne vesti.

Istrski deželni zbor.

KOPER 5. (Koresp. biro.) Ko so bile priobčene dšle vloge, je bil prečitani predlog poslanca Andričiča in tovarišev, s katerim se pozivlja deželni odbor, naj stopi v zvezo z vlado glede povrnitve stroškov, ki jih imajo občine radi poslova prenešene delokrega. Nadalje je bil prečitani predlog posl. Benetija in tovarišev, s katerim se protestuje proti ustanovi italijanske pravne fakultete v Inomostu in v katerem se istodobno zahteva ustanovitev italijanskega vsenčilšča v Trstu. O obeh predlogih se bo razpravljalo v eni bodočih sej.

Došlo so štiri interpelacije naslovljene na vlado, in sicer dve poslanca Andričiča in tovarišev glede spolnitve učiteljskih mest od strani okrajnega šolskega sveta v Lošnju in ustanovitve hrvatskih šol na Črnu in Lošnju; potem glede odmerjanja pristojbine za mašno ustanovo Mihalič.

Sprejete so bile v drugem in tretjem čitanju zakonske osnove glede uravnave konkurence deželnega fonda in občin z oziranjem na stroške glede malarije v Istri.

Po rešitvi prošnje za podpore, ki so bile na dnevnem redu, je bila seja zaključena. — Prihodnja seja bo v soboto dopoldne.

Novi bolgarski diplomatski agent na Dunaju.

SOFIJA 5. Uradni list je priobčil, da je bolgarski diplomatski agent na Dunaju, Gešov, umirovljen ter na njegovo mesto imenovan Mihael Sarifov. Sarifov nastopi teh dni svojo službo.

Avstro-Ogrski poslanik v Belemgradu.

BELIGRAD 5. Kralj Peter je vsprejel danes v privatni avdienci avstro-ogrškega odposlanca drs. Dumbo. Dr. Dumba se je kralju v imenu onih členov diplomatskega zbora, ki niso bili kakor specialni odposlanci pri kranju akreditirani, še enkrat zahvalil za vsa odlikovanja, ki so jih prejeli povodom kranja.

Kralj Peter.

KRAGUJEVAC 5. Kralj Peter je došel s svojim spremstvom in s člani vlade ob 9. uri dopoldne temkaj. Kralj je obiskal cerkev ter se na to odpeljal v Kraljevo.

— A sedaj?

— Sedaj? je odvrnil Toma. Bože moj! Saj vidite to in čujete sami vsaki hip. Tu stojimo eden proti drugemu kakor napet lok in nijedno pobiranje davišine ne mineva brez mrtvih glav, bodi, da so se razsrdili mali meščani in kmetje, pak potolkli kapitelskega mitačarja, bodi da so kapitelski častniki oplenili kakega kmeta ali cehovskega človeka. Bedno je to mesto, dragi ljudje, od postanka ga tare nevolja, ki bije Gričane in Kapiteljce, kajti, čeprav nas ločuje potok, vendar so to jedna tla, vendar smo jedni ljudje. Posoglavci so opustošili kraj, medvedgrajski kastelani palijo tako griške kakor kapitelske vasi, pred osmimi leti je kuga davila ljudstvo na tej in oni strani potoka, kraljevi in banovi nas natezajo sem in tja za svojo korist, a še mi se koljemo med seboj. Tako nam je, to so naše pravice, lepe pravice, ali tudi krvave.

Tomo je pripovedoval vse to počasi, svečano besedo, kakor da govori na skupščini velikega svetovalestva »Griških gorice«, ali je govoril krepko, globoko iz dna srca, brez hlimbe, kakor da je vse to sam pretrpel in prebolel, in kakor da ga boli vse to. Gialimello, stoječi nasproti notarju, je pazno poslušal njegove besede, podpiraje z roko svoj

Angleška tibetanska ekspedicija.

GYANGTSE 5. (Reuterjev biro.) Prva kolona tibetanske ekspedicije je srečno dospela dne 2. t. m. na indijsko stran soteske Karolu; ostali del ekspedicije je došel dne 3. t. m. Marširanje v Indijo je zelo težavno. Nastopil je silen mraz. Sedaj se je doznalo, da ni pogodbe sklenjene v Lhasi podpiral kitajski Amban, ker ni prejel od kitajske vlade tozadevnega pooblaščenja iz Pekinga.

Buri, ki se ne udajo.

KAPSTADT 5. (Reuterjev biro.) Osem Burov, ki so se povrnil z Bermude s parnikom »Markgraf«, se ni smelo izkrcati, ker niso hoteli priseči vernost ter niso imeli potrebnih sredstev.

Vabilo nemškega cesarja.

RIM 5. Zagotavlja se, da je nemški cesar Viljem povabil italijanskega kralja Viktor Emanuela na ženitaino svojega sina.

Na adresi Zadra in Ljubljane.

III.

Poleg dejstva, da je bila večina deželnega zbora istrekega pozvana v imenu bratske solidarnosti, naj povzdigne svoj glas za tržške Italijane, in da se je rada in brzo odzvala temu pozivu z dolgo in rezko sestavljeno interpelacijo — se moremo splicevati danes še na druge klasične priče za stališče, ki je zavzemljemo.

Za stališče namreč: da je večinsma v deželnih zbora v Ljubljani in v Zadru dopuščeno in možno, da s krepko akcijo nudita moralne opore periferiji!

Hudo je zayrelo in zašumelo te dni po nemškem g'zdu radi odloka vlade, da se na učiteljskih v Opavi in Tešinu zasnujejo češke, oziroma poljske vspreduke. Ako bi hoteli to: afro soditi se stališča, na katero so se postavili oni, ki so svojedobno nam zamerili, ker smo zahtevali od večine dež. zbora kranjskega pomoči za rojake v drugih pokrajinah: — potem bi morali reči, da je to zgolj pokrajinsko-šlezsko-lokalna sfera, za katero se nima brigati noben deželni zbor izven Štezijske. Nu, fakt, resnica je pa ta, da so se v večih deželnih zbora, v katerih gospodarijo nemške večine, razvneli radi afere, reklamirali pravice govoriti o njej, da so faktično razpravljali o njej in povzdignili svoj glas proti češkimi in poljskim vspreduke, oziroma proti nskani vladi!

Vspričo takih dejstev pač tudi nam Slovencem se ne treba toliko brigati za akademike in teoretčne pomisleke, da-li je kaj takega dopustno ali ne po dolobilih ustave. Kjer Nemei jemljejo v praksi brez vsacega

b'eli obraz in upiraje svoje črne žive oči v Tomina usta. Murda se je o tem krvavem pripovedovanju spominjal svojega rojstnega mesta na Arnu, kjer so meščani podgreti od tretjega in za tretjega prelivali svojo kri po ulicah Firenze. Murda se je tega spominjal in občutil da Tomo prav govori.

— Hvala ti, mojster Tomaso, je rekel lekarničar resno, hvala ti! Sedaj umejem, kar sem hotel vedeti že davno, pravice tega mesta, čegar meščani sem in za katerega moram živeti. Prav si rekel. Ne besni samo tu v Slavoniji ta strašna borba, ko se slepi sinovi istega kraja koljejo med seboj. Tudi v oni deželi, kjer je tekla moja zibel, v lepi Italiji, veruj, ni nič bolje. Tudi tam se tako bojujejo ljudje med seboj na istem mestu in se pobija mesto z mestom. Kaj misliš, zakaj sem jaz tu, zakaj sem došel k vam, med ljudij, ptuje mi po jeziku in običajih? Tudi jaz sem žrtev takega besnila, tudi jaz sem moral pobegniti iz rojstnega kraja, ker je stranka, za katero sem se boril bila premagana, ker sem iz svojega mesta prognan do smrti. Ti želiš mir, da more mesto rasti in evesti. Prav je. Ti si pameten, učen, pak stori, kakor je storil nekdanj modri sodnik Nikolet.

(Pride še.)

PODLISTEK.

11

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C.—š.

I.

— Na kateri strani je tvoj pravo?
— Na kateri? je zganil notar z rameni, tega ne vem niti sam.

— Ali tako govori našega prava braniatelj? je zakričal Cavagnoli razgreto.

— Eh, se je otreseł Toma, pisma na to imajo oni in jih imamo mi. Naj sodi Bog, če noče kralj.

— Ma — ma — za nas veljajo samo naša pisma, je kričal zdravnik in udaril z dlanjo v dlan.

— Tací benedetto! ga je pomiril lekarničar mahaviš z roko. Čuj šor Tomaso, ali bi se ne mogli pomiriti? Tako, da vsaj nekaj popusè od svojega pisma?

— Jaz mislim, da ti, je odvrnil notar. Ja poskusilo se je to ne samo enkrat. Ko je bil sodnik v tem mestu Nikolet, pameten

pismen človek, ki je imel za ženo sestro kanonika Tatomira, so se bili lepo na pismo sporazumeli Gričani in Kapiteljci. Mi smo jim pustili »popov turen«, oni pa nam pravico na dva mlina in da svobodno beremo v svojih vinogradih v Bukovu na kapitelski zemlji. Oai so nam prepustili svoje čavšvine na griškem trgu, a mi njim mitnice. Mislijo se je, da bo to lepa pravica, močnejša od kraljevskega pisma.

— Zakaj ni ostalo v tem miru? je vprašal Gialimello.

— To je lahko uganiti, je pripovedoval Toma dalje, če sta se dva sosedja pomirila v ljubavi, pa tri babe podpihujejo na novo. Pojavili so se tu in tam, ki so kalili vodo. Ivaniški plemiči so dvignili tedaj orožje na škofa Lacka Kobala radi desetine. Bilo jim je žal, da se mi mirimo, mej tem ko se oni bijejo s škofom, pak so zašli med griško ljudstvo, sosebno v sebe, in so šuntali in kurili, da je vse vrvelo. Kapitelskim računarnjem in desetinarjem pak je bilo žal, da ne tdo smeli zabajati v grad, kjer jim je na desetinarju pritikal masten obed. Ti so zopet hujskali škofa Lacka, ki je bil živa žerjavica. Tako je beseda dala besedo sem in tja, potem je padla kaka klopota, in zslapopal je boj po stani krvavi navadi.

pomisleda, ne bi bila na naši strani več le pretirana tenkovestnost, ampak bi bila brez-pametnost, ako bi proučevali pisane pike in vejice — in bi mej tem rojake na lastnih, za bodočnost vsega naroda prevažnih pozicijah puščali brez tiste mere pomoči, ki bi jo lahko dajali!

Nemci so, ki od nekdanj, čim gre za kak nemški interes, praktično izvajajo teorijo, da se deželni zbori morejo vtikati v stvari drugih dežel. In na njihovi strani je v tem pogledu še neki drugi činitelj, ki je najkласičnejša priča. C. k. državna vlada je to! Razni listi, ki so notorično glasila sedanje vlade, so podelili sankcijo omenjeni nemški teoriji s tem, da so aplavdirali dež. zborom, ki so zahtevali, naj vlada umakne svojo naredbo glede rečenih čeških in poljskih vsporednic!!

Iz dejstva, da so vladna glasila sankcionirala ono teorijo Nemcev, je tudi poljsko novinstvo s hvalevredno točnostjo izvelo konsekvence in je za deželni zbor galški reklamiralo pravico do utikanja v stvari Slezije in Bukovine.

Menimo, da smo naveli dovolj klasičnih priči za svoj narod.

Tudi kršenje narodnih pravic je zabranjeno po ustavi. Kdor odreka narodom jednako pravo, ta krši ustavo! A niso li v prvi vrsti državni činitelji, ki odrekajo jednako pravo! Če se ne menijo za ustavo ravno oni, ki so prvi pozvani, da jo čuvajo in skrbijo za to, da se ista tudi praktično izvaja, potem pa res ne vemo, zakaj bi se toli tenkovestno pokorili ravno mi Slovenci, in zakaj naj bi radi nje ravno mi zanemarjali svojo dolžnost do — sebe?!

Učimo se od nasprotnikov. Oni ne poznajo nobenih pomislekov, ko jim je do tega, da manifestujejo svojo solidarnost in skupnost svojih interesov! Mi pa ne smemo pozabljati, da je njihova solidarnost sila grozeča nam in naši ekzistenci. Po vsej logiki in po zahtevi zdravega egoizma je od naše strani jedino to, da proti njihovi solidarnosti postavimo svojo solidarnost in da se o tem ne menimo za nikake meje, ki sta jih postavila med nas človeška roka in človeška zloba!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 5. oktobra 1904

Ne vemo, da li so opežili to tudi naši nasprotniki: hinaveko in zlobno tendenciozno vedenje japonofilov ob raznih personalnih vprašanjih v ruski vojski in izlasti ob imenovanjih na visoka voditeljna mesta. Kadar je bil kdo imenovan, se ga skuša kazati kot likor le možno zalega in neveljavnega, se pišejo radi takega imenovanja nejaugodnejši prognotikoni, se prerokuje zle posledice, in se naglašajo kako nesrečno roko da imajo odločilni krogi v Petrogradu v personalnih vprašanjih. Tako je, kadar je bil dotičnik kam imenovan. Čim pa je zopet kam prestavljen ali odstavljen: kolika razlika v sodbi o istem človeku! Sedaj zopet ne morejo ja ponofili umeti petrograjskih krogov, kako so mogli odpraviti tako izbirno moč, ki bi bila mogla se svojim bogatim znanjem in izkustvom neizmerno koristiti — tako menijo hinavski — svoji domovini. Človeku se kar gabi in jezili bi se, ako ne bi vedeli, da — se oni jeze, ker Rusi ravno tega nočejo storiti, kar bi oni, japonofili, radi storili!

Suša na zanesljivih vesteh iz Mandžurije traja dalje. Radi onih vesti pa, ki pripovedujejo: kaj bi Kuroki »hotel«, kaj bo »skušal«, kar se poročevalcem »dozdeva«, o izkrcajih, ki so se »baje« izvršila, kaj »se zatirja« itd. itd. — radi taih vesti, ki se pošiljajo v svet le zato, da sploh kaj prihaja v svet, res ne kaže izgubljati besed. Jedna vest, tudi zanesna, seveda, hoče vedeti, da se prihodnja bitka ne bo bila pri Mukdenu, ampak bolj severno pri Tjelingu. Nu možno je to, ali za danes tudi ta vest ima le pomen kombinacije.

Iz pred Port Arturja tudi ni nikakih vesti o posebnih dogodkih. Oficijelni japonski brzojav je trajno obnemel. Ta molk pojasnjuje morda več, nego vse vesti iz Čifu!

Pruski princ Karel Hohenzollernski v japonski armadi.

Kakor znano, je prišel nedavno pruski princ Karel Hohenzollernski na Japonsko, odkoder pojde kakor zastopnik nemškega cesarja na bojišče k japonski armadi. Pred par dnevi je dal japonski cesar, princ na čast, banket v slovo, na katerem je princ hvalil japonsko armado, češ, da jo občuduje ves svet. Mikadov sin je naspil na zdravje

nemškega cesarja. Označil je obisk prince Karla kakor »sajen dokaz rastočega prijateljstva med obema dvoroma.

Baltiška eskadra.

Iz Pariza javljajo, da se v ondatnih rusko oficijelnih krogih potrjuje vest, da odpotuje baltiško brodogrje v prvi polovici meseca oktobra. Istodobno odpluje iz Črnega morja več parnikov s premogom, ki se v središnjem morju združijo z baltiško eskadro. V vojaškem klubu je zatrjeval neki ruski politik, da prepluje brodogrje 25.000 milj iz Kronštada do Port Arturja v 95 dneh. Ako Port Artur pade do tedaj, potem bo skušalo brodogrje, da se združi z vladivostoško eskadro. V ruskih krogih pričakujejo, da se bodo meseca oktobra vršili važni dogodki tudi na mandžurskem bojišču. V Parizu sicer ne podoenajo vojaške vrednosti Japoncev, ali uverjeni so vendar, da končna zmaga bo Kuropatkinova.

Novi japonski vojni zakon.

Po dosedanjem japonskem vojnem zakonu je pričela službena doba z dvajsetim letom ter je trajala tri leta, na kar je prešlo moštvo za 9 let in 4 mesece v rezervi in potem v teritorijalno vojsko, ki do sedaj ni bila dolžna služiti izven države. Novi zakon razteza vojaško službo v rezervi na 14 let in 4 mesece in ker je zakon stopil v moč z dnevom, ko je bil proglašen, pripadajo sedaj vsi vojaki, ki so služili od leta 1887. do 1891., aktivni armadi. To je vsega skup 331.816 moč, tako, da ostane, odbivši 16 odstotkov bolnih itd., še okroglo 300.000 moč. —

Japonski izseljenci iz Rusije.

Iz Berlina poročajo, da je dne 4. t. m. mnogo Japoncev, ki so dosedaj živeli v Rusiji ter šle sedaj zapustili to deželo, šlo preko Berlina v Bremerhaven. Vsega skup je bilo 708 Japoncev in sicer 348 moških, 299 ženskih in 24 otrok, ki so dospeli v dveh vlakih. Na kolodvoru sta Japonci pozdravila japonski odposlane z enim atašejem in japonski konzul. Toda niti ta dva zastopnika niti nekatere misijonarje, ki so hoteli razdeliti japonske sv. pisma, niso pustili do vlaka. Vlak se je vstavil na postaji le malo minut. Včeraj ob 11. uri zvečer so dospeli Japonci v Bremerhaven, kjer ostanejo nekoliko časa.

O položaju v Avstriji.

Dne 2. oktobra se je vršil v Pragi shod zaupnih moč mladočeske stranke v okr. ž. u. Prage. Na shodu je posredovalo več poslancev. Politični referat je bil poverjen drž. poslancu Spindlerju. Že od štiridesetih let v minolem stoletju sem — je rekel — ni bil narod češki v tako žalostnem položaju, kakor je sedaj. Temeljno zlo vsemu zlu je, da Nemci smatrajo vse, kar so imeli za časa Marije Terezije, kakor svoje »posestvo« sta nje. Krivda pa je tudi na vladah, osobito pa na Kobergerju, ker hočejo narod češki potisniti zopet v brezpomembnost. To je — je vzklikal govornik — do siteda znana nehalna zvestost Avstrije za vse dobrote, ki so jih jej storili Slovenci ne izvzemši Rusov. Kje bi bila danes Avstrija, da ni bilo Slovanov? Niti vaba od strani Prusov v letu 1866. na »Slovan kraljestvo« češkok ni omajala naroda češkega: ostal je zvest državi in dinastiji!

Nemški liberalizem ima mnogo grehov na svojem rovašu in se mora sedaj — a ne po krivdi Čehov — pokoriti zanje. Sam sebi ima pripisati krepeči se antiemitizem in klerikalizem. Danes vlada Körber v zvezi z nemškim terorizmom. Stvari so dozorele že tako daleč, da se že javno govori o odločenju dežel češke krone Nemčiji na korist. Danes se vlada absolutistično, ali skrito pod § 14. Ljubši bi bil odkrit absolutizem. Dr. Körber se moti, ako meni, da more nemška obstrukcija v deželnem zboru zlomiti češko obstrukcijo v državnem zboru. To se ne sme zgoditi nikdar. Čehi so sicer res razsepljeni v stranke, ali ed zdravega instinkta naroda je pričakovati, da bo stanovske interese podrejal narodnemu in državopravnemu programu, da se torej »gradi« povrnejo v naročje mladočestva. Češki narod je prebil že mnogo viharjev, in prebije tudi sedanji orkan, ki mu vibira nasproti. Na aneksijo krone sv. Vavla k Nemčiji govornik ne veruje, ker bi tega ne dopustilo ravnotežje Evrope. In na vse zadnje, je zaključil govornik, so bili Čehi — kakor je rekel Pa laček — prej tu, nego Avstrija, in obstajali bi dalje tudi po Avstriji. Notranje političnim

kaotičnim razmeram v Avstriji mora napraviti konec le močna roka, ki vodi krmilo k federalizmu.

„Čisti“ na Hrvatskem zopet kompromitirani!

Iz Zagreba nam pišejo: Politično življenje na Hrvatskem je polno senzacij, ki se pojavljajo od dne do dne. A značilno je, da se v centru takih političnih škandalov navadno nahajajo naši »čisti«. Kjer-koli je kako pohujšanje, je gotovo vmes kakov Frankovec.

Sedaj imamo zopet takovo škandalno afero, a črednja točka je zopet eden Frankovec.

Stvar je taka-le. Nedavno so znani industrijalei Guttmana v Savonji (Belišče in Vočin) postali baroni, baje za take zasluge, da se more reči, da je ta baronat kupljen. Kdo in kaj so ti novopečeni baroni Guttmani, to znamo mi dobro. To so pri-tepeni madjarski Židje, ki so sina Hrvatskem pridobili silnega imetja, a v zahvalo so oni sedaj najhujji Madjari in neprijatelji naroda hrvatskega. Zato je vse nezavisno in neplačano hrvatsko novinstvo pozdravilo imenovanje tih baronov perečim sarkazmom. A Guttmanom je bilo menda na tem, da bi nezavisno novinstvo vsaj ne napadalo tega imenovanja. Pridobili so (in bržkone tudi plačali za to) nekega človeka, ki naj bi posredoval v tem zmislu v nezavisnih uredništvih in naj bi skušal podkupiti posamična uredništva osobito pa »Obzorovo«, ker je to največji list. Dotičnik je poslal uredništvu daljše pismo s prošnjo, da bi uredništvo po tem napravilo kratko notico v označenem zmislu, a obenem je za tako »uslugo« ponudil 150 kron. Umeje se, da je uredništvo z indignacijo odbilo toliko denar, kolikor grdo insinuvacije. Tu se je torej na skrajno nesramen in črzen način skušalo z denarjem korumpirati poštene hrvatske novinarje, in to v prilog ljudem, ki so v zahvalo, da so tu obogateli, in jih moremo smatrati kakor gospodarsko nesrečo Hrvatske, tudi najhujji politični in narodni nasprotniki hrvatskega naroda. Takim ljudem more biti na uslugo samo neprijatelj naroda! A sedaj, da čujemo, kdo je bil oni, ki je hotel posredovati novopečenim madjarskim baronom v prilg! Bil je to mestni odbornik, pripadnik Franka, »čisti« »razjdišete« vode: Samajlo Moškovč!

Da je to res škandalna afeta prve vrste, priznavajo »čisti« sami s tem, da so Moskovčica prisilili, da je odložil mandat, in da nočejo imeti več kajnik stikov. To je vse prav, ali fakt je ta, da tudi ta afeta priča, kakovih elementov je v stranki, ki hoče biti najbolj čista, najbolj radikalna in najbolj hrvatska!

Samajlo Moškovč pa naj ne misli, da je s položajem mandata opral s sebe grdi madež — žig agenta jednega barona sicer, ali vedno le neprjatelja naroda hrvatskega!

Vsenemška propaganda.

»Gustav Adolfovo društvo«, ki ima namen razširati v Avstriji protestantizem in pa poleg tudi graditi nemški most do Adrje, Soluna in Carigrada, je imelo minolo leto 1907. podružnic in 641 ženskih društev. Raznih podjor je porazdelilo društvo leta 1903. približno 1.760.000 merk, in sicer v Nemčiji približno 819.000, v Avstriji 619.000, v drugih deželah 158.000 merk. Premotenja ima »Gustav Adolfovo društvo« okroglih 3 in pol milijona merk.

Nad pol milijona merk je torej potrosilo Gustav Adolfovo društvo za propagiranje svojih velikonemških ciljev v Avstriji. Je že senzna svota. Ali da bomo prav cenili te podatke, moramo pomisliti, da je to le ena svota poleg mnogih drugih, ki se trosijo v velikonemške cilje, in da je Gustav Adolfova družba le eden iz mnogih članov v verigi velike organizacije. Tu nam delujejo tisoči in tisoči merk z neštevilnimi emisiji v najrazličnejših socijalnih pokrajah, a podpirani so še posebno po — dunajski slepoti. Iz grehov, ki jih delajo avstrijski takozvani državniki, rastejo elji, po katerih stremi Gustav Adolfova družba. Dejstvo, da se vsa naša vnauja in do gotove mere tudi — notranja politika vodi iz Berlina dol, to dejstvo nam pojasnjuje mnogo — vse!

Drobne politične vesti.

Francosko-španska pogodba glede Maroka. V dobro obveščeni krogih se govori, da so pogajanja, ki se

vrše med Francijo in Španijo glede Maroka, skoraj dovršena. Uravnava še ostalih manj važnih točk se utegne dovršiti v par dneh.

Jugoslovanska razstava v Sarajevu. Iz Sarajeva poročajo, da sta bosanska vlada in sarajevski občinski zbor sklenila, da se vse uzetnine, ki so izločene v jugoslovanski razstavi v Belemgradu, prenesejo v Sarajevo in da se tam otvori meseca novembra druga jugoslovanska razstava. Hrvatje in Srbi so se že izrekli za to misel, in upsti je, da se izreko tudi Slovenci in Bolgari.

Finance dunajskega mesta. Dunajski magistratni gremij je odobril računski zaključek za leto 1903. Računski sklep izkazuje 2.800.225 K prebitka.

Potovanje kralja Petra v Bolgarijo. Iz Sofije javljajo, da je dopel tja bolgarski agent Heapčijev iz Belegagrada. Njegov prihod je v zvezi s predtoječim obiskom srbskega kralja na bolgarskem dvoru.

Italijanska zbornica. Iz Rima poročajo, da se v političnih krogih sodi, da bo italijanska zbornica razpuščena začetkom novembra ter da bodo takoj potem razpisane nove volitve.

Srbske finance. Iz Belegrada javljajo, da so po zatrjevanju poklicanih faktorjev srbske finance sedaj mnogo bolj, nego so bile kedaj v zadnjih dvajsetih letih. Iste niso sicer še popolnoma urejene in se ne more reči, da so sijajne, toda znatno so se popravile. Dohodki monopola rastejo izredno, isto tako tudi carinski; in tudi davke plačuje narod redne, mnogo redneje nego do sedaj, ne da bi bilo treba rabiti eksekucijskih sredstev. Finančni minister se nadeja, da se to finančno leto izvrši brez znatnega primanjkljaja.

Domače vesti.

Memška organizacija v Ljubljani. — Nemci so otvorili v Ljubljani nemško trgovsko šolo za dekleta. Šolo obiskuje 28 deklic, med njimi 15 Slovenk in 11 Nemk.

Komentar bi bil odveč.

Na goriškem učiteljskem se je letos oglasilo 100 slovenskih in 69 italijanskih učenk. Sprejeli so 40 Italijank in 37 Slovenk, ker ponavljajo tri prvi tečaj, a nad 40 jih ne vsprejmejo.

Prihodnje nedeljo nam priredi torej naša neumorna ženska podružnica zopet zabavo, od katere se nadejamo res užtka. V »Narodnem domu« pri sv. Ivaču razvijal se bo velenanimiv koncert v korist otroških vrteev v okolici.

Povabljeni so vrlu »Slovansko pevsko društvo«, ki ima na repertoirju za ta večer nekaj krasnih toček. Dalje se bo igrala nad vse zabavna igra »Trije ptički«. Ta igra, ki je žela že na obeh vprizvrtih toliko pohvale in vzbujala prirednega, neprisljenega smeha, se nadejamo, da bo tudi v nedeljo ugajala našemu občinstvu.

Mlademu svetu bo v posebno zabavo ona preanimirana »Btka s korijandole«. — Tega še nismo imeli v Trstu; torej bo nekaj novega. Zato bo tem zanimivejša. In mu ne bo žal, kdor se je udeležil. Čim večje bombardovanje, tem večji odpor sovražioka. Tako nekako kakor ob Port Arturju. Zmaga pa vsekako oni v defenzvi in bo smeje gledal bežečega, predrznega nspadalea.

Pogum in navdušenje za to bitko bodo povelilevale farfare voješke godbe tukajšnjega polka ki je najeta za ta večer in ki nazadnje zasvira veseli mladini k plesu. Vsak po svoje najde na tem koncertu razvedrila; dolgočas se ne bo nihče. Za to nam jamčijo naše dame, ki pričakujejo od našega občinstva, da se mnogoštevilno odzove.

Poleg želje za vžitkom naj privabi na ta koncert tudi rodoljubna želja, da pridemo na pomoč kadar gre za dobrodeln, naroden namen. Za to je bilo naše slov. občinstvo vedlo pripravljeno, a posebno naši ženski podružnici zelo naklonjeno. To je pokazalo vsakikrat, ko je je pozvala, naj priteče na pomoč nje blagajničarici nahajajoči se v gornjih stiskah. Za nedeljo ste zopet pozvani, da pokšete, da vam obstanek otroških vrteev v okolici leži na srcu, da bi vam ne bilo vedjedao, ako isti propadajo. In mali obul na položite zastonj, kajti na narodnem polju delujoče dame se znajo in hočejo izkazati hvaležne za dobrohotni odziv: umisljijo si v e, kar zmore zabavati, ker ne štedijo ne truda ne časa za dosego svojega namana. To se pravi: srečae so tudi one, ki vidijo, da se

obiškovalec, ki so jim pomagali iz zadrege, animirani in zadovoljni vračajo domov.

Pričakuje se torej od onih, ki umejo pomen otroških vrtov v okolici, da pridejo vsi v nedeljo popoldne k sv. Ivanu.

Pričetek o 5. uri popoldne.

Rodoljubka.

Mojsterski tečaj za čevljarke mojstre in pomočnike v Sežani. Iz Sežane, 2. oktobra: Dne 5. septembra t. l. otvoril je kuratorij za povsphevanje male obrti v Gorici mojsterski tečaj za čevljarke mojstre in pomočnike v Sežani. Tečaj je pod vodstvom izbornega s rokovnega učitelja Jakoba Hulka trajal do 1. oktobra t. l.

V nedeljo dne 2. oktobra se je po veliki maši sovesno otvorila razstava izdelkov, ki so jih v teku tako malega časa izdelali udeleženci tega nadaljevalnega tečaja.

Ovornice razstave so se udeležili, razum mnogostevilnega občinstva, tale gospoda: predsednik kuratorija za povsphevanje male obrti, deželni poslanec E. Holzer, ud kuratorija, deželni poslanec in odbornik prof. J. Berbuč, stalno namešteni inženir Penso, c. kr. okrajni glavar Anton Rebek, c. kr. okr. šolski nadzornik in upravitelj občine Matko Kante.

Predno se je otvorila razstava, govoril je poslanec Holzer, zahvaljuje se občinstvu na obilnem obisku te obrti, ki je sistematično in vapošno vodi sekcijski načelnik v ministerstvu za trgovino, Exner, in ki snuje slične kuratorije po posamičnih deželah. Takov kuratorij se je zasnova tudi za Goriško in ga podpirajo c. kr. vlada, deželni zbor, trgov. zbornica, mestne občine Gorica, Kormin in Tržič (Monfalcone).

Zahvaljuje se tudi za podporo o uresničenju tečaja: okrajnemu glavarju Rebeku in občinskemu upravitelju Matku Kantetu, ki sta mu šla na roko v vsakem oziru.

Zahvalil se je tudi strokovnemu učitelju Hulki na njegovem izbornem in res strokovnjakem pouku, in končno tudi udeležencem tečaja, ki so z velikimi, tudi gmotnimi žrtvami, z veliko vnaemo in veseljem točno obiskovali tečaj. Govornik želi, da pridobljeno pouk izkoristijo v svoj lastni prid in v zadovoljstvo svojih naročnikov, kajti le v umstvenem napredku je bodočnost obrti. C. kr. okr. glavar Rebek je pojasnjeval prilike čevljarkega stanu, s kakimi neprilikami se je moral bojevati do sedaj, ki so se pa udeležencem tega tečaja odstranile. Z hvalil se je predsedniku kuratorija, deželnemu poslanecu Holzerju, deželnemu odboru profesorju Berbuču in drugim, da so pripomogli, da se je zasnova ta tečaj, ki obradi gutovo dosti dobrega, in je vspodbujal udeležence, naj pridno in vapošno negujejo svojo obrt po naukih, prejetih od svojega vse hvaljevalnega strokovnega učitelja Hulka. Pohvalil je udeležence, izlasti Berka iz Stori in Cotiča iz Kanala, ki se nista plašala ne truda ne stroškov.

V imenu strokovnega učitelja Hulka zahvalil se je M. Kante: predsedniku kuratorija, c. kr. okrajnemu glavarju, občini Sežana, pčvalivši udeležence.

Za tem je predsednik porazdelil obiskovalna spričevala udeležencem, ki so poleg svojih izdelkov, za katere je nakupil kuratorij potrebnega blaga, še dobili premije po 10, 15 in 20 kron.

Na to se je udeleženec Berek iz Sežane št. 13 v imenu vseh udeležencev tečaja zahvalil v lepih besedah vsem merodajnim činiteljem za osnov tečaja, posebno po učitelju Hulki.

Končno se je razstava otvorila in občinstvo si jo je ogledalo ter se čudilo in divilo res izbornim izdelkom toli v teoretičnem, ko likor v praktičnem obziru.

Taki tečaji so velike vrednosti in važnosti za obrt na deželi, izlasti, če pomislimo, kaj znajo naši obrtniki po vseh!

Prepričan sem, da v prihodnje se bodo naši obrtniki v veliko večem številu oglašali v tak tečaj in ga tudi redno obiskovali, ker je to le v njih prid in materialno korist.

Sr. Križ na Vipavskem. Prejeli smo: Oskar se je naša meščanska straža prenovila, je v našem starodavnem mestecu živahnejše. Zadoji znak njegove starodavne slave bi bil kmalu odstranjen. Ta znak je zgoraj imeno vana meščanska (narodna) straža.

Skrbemu delovanju nekaterih naših mož se je zahvaliti, da smo stražo prenovili, dobili 100 pušek Werndlevega sistema iz c. k. vojne zaloge v Trstu in da smo si nabavili uniformo po navodilu III. voja v Gradcu.

Prvi javen nastop po prenovljenju bo imela meščanska straža v nedeljo — mesto 4. t. m. — v proslavo imendana Nj. Veličanstva. Nastopi ta dan dvakrat: pri maši in popoldanski službi božji.

Naj bi bil ta dan pričetek boljših časov in vsaj neki odsev nekdanje slave vipavskega mesta Tabor — pozneje imenovanega Sv. Križ.

Dijaško podporno društvo bo imelo v soboto dne 15. t. m. ob 8. in pol uri zvečer svoj občini zbor v telovadnici »Trž. Šola«. Neprijetno nam je, da moramo konstatovati, da število členov ne narašča tako, kakor bi bilo pričakovati oziroma na prevažni namen tega društva. To bi bilo zasmenje, ne posebnost častno za tržaške Slovence, da nsmrečo ne umejo, koliko je zavisto za bodočnost naroda od skrbí za vzgojo bistrega, delavnega in značajnega bodočega razumnštva. Nu, nverjeni smo pa, da marsikateri ni mielil na to le tako rad. obilice raznih opravil in skrbí. Zato opozajamo vnovič na to prevažno društvo.

Tržaška statistika. Od 25. septembra do 1. oktobra se je rodilo v Trstu 55 možkih in 52 ženskih, skupno 107; umrlo je 38 možkih in 39 ženskih, skupno 77; poročilo se je 25 parov.

Ljudsko štetje. Mestni statistični urad računa, da ima tržaška občina sedaj 191.092 prebivalcev. Dne 31. decembra 1900. je bilo v Trstu in okolici 178.127 prebivalcev. Od leta 1900. jih je torej prirastlo 12.965.

Orožniku se je zoperstavil 27-letni A. Kučtin iz Lokave na Vipavskem ko ga je hotel aretirati. Zgrabil je orožnika za vrat in za puško. Orožnik je rabil orožje ter zabol! Kučtrina v stegao, valed česar so ga pripeljali v goriško bolnišnico.

Na deželnem sodišču se je vršila včeraj jako zanimiva kazenska razprava. Toženec je bil 49-letni nadzornik policijskih agentov Karol Grandi, doma iz Mezzolombardo. Grandi je bil tožen zločina goljufije potom krive prasege pred sodiščem. Stvar je še iz leta 1901. Bilo je na kazenski razpravi pred porotnim sodiščem in sicer proti nekemu Ivanu Čekada, ki je bil tožen radi zločina tatvine, ko je bil Grandi zaslišen kakor prič. Čekada je bil tedaj obsojen na 5 let ječe. No, Grandi je bil pozneje tožen, da je v isti razpravi pod prisego pričal neresnico. Radi tega se je vršila razprava proti Grandiju. a na iste razpravi je bil Grandi oproščen. Državno pravdnštvo je pa uložilo pritožbo ničnosti proti oprostitveni razsodbi.

Najvišje sodišče je pa tej pritožbi ugodilo ter razveljavilo prvo razsodbo in naložilo tukajšnemu deželnemu sodišču prirediti v tej stvari novo razpravo. Ta nova razprava se je vršila včeraj in Grandi je bil obsojen na en mesec težke ječe poostrene enim postom in enim osamljenjem. Grandi si je pridržal pravico tridnevnega premišljevanja.

Iz »Škrata«. Razlaganje. Neki pridigar, ki je govoril o Samaritanki pri Jakobovem studencu, je pričel po predčitanju evagelja:

»Ne čulite se, dragi moji slišatelji, da je to evagelje dolgo; govorila je nam reč ženska.

Statistika. O 1. januarja do 30. sept. 1904. se je rodilo na Reki 1130 otrok, umrlo je 879 oseb, a poročilo 153 parov.

Razne vesti.

Nesreča pri streljanju s topci. V vasi Carzaso v Kajani (na Benečanskem) je v nedeljo povodom cerkvene svečanosti neki Ian Marzolini streljal s topci. Ei topič se je razletel ter Marzolinju dadel kos glave, tako da je bil takoj mrtev.

Pomanjkanje teka. V križarski vojni, ki jo je proti Mohamedancem vodil francoski kralj Ludvik IX, so došlo njegove čete v boj. Neposredno pred bitko je neki general navduševal svoje vojake ter med drugim rekel: Voaki, znajte, da tisti ki v bitki pade, bo še danes z angeli v raju obedoval. Pričela je bitka, a isti general si je poiskal varno mesto. Neki stotnik je to opazil ter mu rekel: Gospod general, zdi se mi da nočete vi danes z angeli obedovati. Prijatelj, je odgovoril general, ravno danes mi je povsem pokvarjen apetit.

Stodesetletni stari umrl. Teh dni je umrl v ogrski vasi Fatonfalvi bogati kmet Mhael Panya, star 110 let. Na dan smrti zjutraj je še dve uri jahal konje, potem je še

z velikim tekom obedoval. Ko je na to zadremal, da se odpočije, je povsem mirno zaspal za — vselej. V svojem življenju je bil sedemkrat oženjen. Nikdar ni kadil, toda mnogo je pil vina in žganja.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. oktobra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.06 —, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.45 239.80 Francija K 95.15—95.30, Italija K 95.15—95.30 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.35—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.60 — 99.90, ogrska krona renta K 97.65 — 98 —, italijanska renta K 102.50 — 103 — kreditne akcije K 676 — 678 — državne železnice K 654 — 656 — Lombardi K 87 — 88 —, Lloydove akcije K 731 — 740 — Srečke: Tisa K 320 — 324 —, kredit K 479 — do 489 —, Bodenredit 1880 K 310 — 320 —, Bodenredit 1889 K 297 — 308 —, Turške K 134 — do 136 — Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.35	100.40
Avstrijanska renta v srebru	100.30	100.40
Avstrijanska renta v zlatu	119.55	119.60
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	99.60	99.80
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	91.05	91.34
» » v kronah 4 1/2 %	119. —	119.20
» » renta 3 1/2 %	97.80	97.90
Akcije nacionalne banke	89. —	89.10
Kreditne akcije	1649. —	1640. —
London, 10 Lstr.	678.75	677.25
100 državnih mark	239.45	239.42 1/2
20 mark	117.40	117.37 1/2
20 frankov	23.4 —	23.45
10 ital. lir	19.04 1/2	19.03
Cesarski cekini	55.15	55.10
	11.34	11.34

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.92 5%, italijanska renta 104. —, španski exterior 87.40 akcije otomanske banke 585. —

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 86.62 menjice na London 251.50, avstrijska zlata renta —, ogrska 4% zlata renta 101.40, Ländlerban 499. —, turške srečke 129. —, parizka banka 12.40, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 14.27. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2 %, Lombardi 3 1/2 % srebru 26 1/2 %, španska renta 86 1/2 %, italijanska renta 103 1/2 %, tržni diskont, 2 1/2 %, menjice na Dunaju —, dohodni banke —, izplačila banke —, Trdna.

Tržna poročila 5. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.10 do 10.11; za april 10.52 do 10.53; Rž za oktober 7.38 do 7.39; za april 7.6 do 7.67; Oves za okt. 6.73 do 6.74; za april 7.16 do 7.17; Koruza za oktober 7.20 do 7.25; za maj 7.38 do 7.39.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, mirno. Prodaja 15.000 met. stotov., nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. Vreme: dež.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 45. — frk, za dec 45.50

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 10 in 5 st. znižanja.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37. —, za dec. 37. —, za marec 37 1/2, za maj 38. —, vzdržano. — Kava Rio nesvado loco 36—37, navadna realna 38—41, navadna do 42—44

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za oktober 22.70 za dec. 22.35, za marec 22.60 za maj 22.75, za julij 22.95, za sept. 23.00. Stalno — Vreme: dež.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, prompta K 66.50 do 68.00, za september K — do — marec-avg. 66.50 do 68. —, Concassé in Melispile prompta K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 11 1/2, Sb Java 11.9 1/2, Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.90, rž z nov. 16.25, za november-februar 16.50, za januar-april 17. — (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.95 za nov. 24. —, za november-februar 24.55 za januar-april 25. — (mirno). Moka za tekoči mesec 31.60 za nov. 31.90, za nov.-februar 32.40, za januar-april 32.70 (mirno). Repično olje za tekoči mesec 45.75, za november 49. —, za nov.-december 49.75 za januar-april —

(stalno.) Špirit za tekoči mesec 46.25 za nov. 47.75 za januar-april 42. — za maj-avgust 41.75 (mlačno) Sladkor surov 88 1/2, za maj-avgust 88 1/2 (trdno), bel za tekoči mesec 33 1/2, za nov. 33 1/2 za jan.-april 33 1/2, za marec-julij 33 1/2 (stalno) rafinirani 63—65 1/2. Vreme: nraz.

Trstian okus kave dosežete s pripravljenim

Vydrove žitne kave

POSKUSITE SI! Vzorec dragovoljno. Pošta 5 kg pošilja 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“

Vydrova febrna žitne kave Praga-VIII.

Užgani znak na zamašku

v varstvo proti ponarejanju

MATTONIJA

Gliesshübler Sauerbrunn.

MIRODILNICA

ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čopičev, esenc, parfumerij, čajev, spirita, mineralne vode in v to stroko spadajočih predmetov.

V zalogi dobiva se tudi retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd. Razum mestnim cenj. odjemalcem se priporoča tudi onim na deželi, posebno slov. šolskim vodstvom.

S. Skrinjar.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

— RAFAEL ITALIA —

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

— TRST —

ulica Malcanton št. 1

po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Ceno, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

F. PERTOT, urar, v TRSTU

ul. delle Poste 9, palača Galatti (zadej Narodnega doma).

— Prvi slovenski urar. —

Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najslavnejših tovarn. Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.

Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Trstu.

Rezervni fond 29.217.694,46 K izplačane odškodnine: 78.324.623,17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopija in prebivalne proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in občinske namene.

Dve prazni sobi je oddati takoj v najem v ul. Giovanni Bocaccio 1, I. (Prosele).

Šivalni stroji, novi in stari so na vedere št. 3.

Težaka in mizarja sprejme takoj neka zaloga pohištva. Naslov pove uprava „Edinosti“.

Inteligentna gospodična želi vstopiti v službo kakor komptoristinja, blagajničarka ali kaj sl. Naloge pove uprava „Edinosti“.

Krojač iz Rima in naznanja, da začne prihodnjo nedeljo in da bo potem vsako nedeljo do 9. ure predpoludne prodal v Dolini narejeno obleko. Po deveti uri in dopoldne pa pri „Domiotu“.

Absolviran trgovski akademik s prav dobrim izprijemalom, zmožen slovenskega, nemškega, francoskega in angleškega jezika, stenograf ter izvrsten kaligraf, želi takoj nastopiti primerno službo kjerkoli. Naslov pove uprava lista „Edinosti“ v Trstu.

JAKOB SOTLAR
Via dei Bacchi 3.
Zaloga dalmatinskih in istrskih vin prve vrste. Vsakovrstni desertni likerji. Najfinejši spirit za konzerve.
Prodaja na debelo in drobno.
Dostavljanje na dom.

VALENTIN ZWITTER
(prej Alojzij Vesel)
v ulici Barriera vecchia št. 2
priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi svojo zalogo črnega sladkorja (Havana), kolonialnega blaga in velik izbor testenin.

Jicijan Salvatore
ornament. kamnoseški mojster.
Delavnica spominskih kamnov in marmorja za pohištvo.
Trst, ulica Farneto 37.

Prodajalnica jestvin in kolonial, napoljskih in tuzemskih testenin, olja, kisa in mila
Ivan Počkaj v Trstu
ul. Petronio 2, vogal ul. Settefontane.
Zaloga moke, žita, otrobov na izbero.

JOSIP TALAMINI
Trst — ul. della Pietà 13 (dvorišče) — Trst.
Zaloga istrskega in dalmatinskega vina marsale, vermoutha ter najfinejšega refuša v botliškah.
Dostavljanje na dom.

Podpisana naznanjam cenjen. občinstvu, da sem otvorila
v ulici Montecchi (na vogalu istrske ceste)
NOVO MLEKARNO
ki je vedno preskrbljena s svežim mlekom, maslom in jajci ter se priporoča za obilen obisk
Elizabeta Maruša.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebnički disinfektirani parfemirani zaprosen patent se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Nova trgovina z železjem
FRAN BALLIS
TRST — ulica Barriera vecchia št. 27 — TRST
Bogat izbor kmetijskega orodja, kuhinjske posode, brusnih kamnov itd. itd.
Se priporoča cenjenemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO. TELEFON ŠT. 216.

E. DEVEGLIA
V modi, manufakturah in drobnarijah, naznanja cenj. odjemalcem, da se je s 24. avgustom t. l. preselila v ul. delle Poste 1 in ul. Nuova 49 in to z ozirom na udobnost mnogobrojnih odjemalcev, ki stanujejo v raznih krajih mesta. Pri tej priliki sti se obe prodajalnici založili z novim blagom same novosti.
Cene brez konkurence.

IVAN ANGELI
ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).
Edini specialist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.
Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.
Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.
Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Zaloga izgotovljenih oblek
za moške in dečke
Velik izbor hlač za delavce.
Jako ugodne cene.
Ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

Trgovcem z jestvinami
v Hrpeljah, Kozini in okolici priporoča svojo
veliko zalogo moke
iz parnih mlinov Schoeler & Co dvornih zalagateljev v Ebenbergu in na Dunaju ter zaloga piva kakor tudi raznorodnih predmetov
IVAN ŠIŠKOVIČ
trgovec v KOZINI.

V novi prodajalnici jestvin in kolonial
Petra Peternel v ulici Giulia št. 76
(prej Stanko Godina)
je vdobiti vsakovrstne jestvine kakor:
kavo, riž, testenine (napelske), sladkor, turščo in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje I. vrste po 36 nvč.
Blago vedno sveže.

Tovarna kisa
Bruschina & Krovath
Trst — Riva Grumula 6 — Trst.
Zaloga vinskega kisa in različnih specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

Jakob Vatovec
TRST — ulica Valdirivo št. 15 — TRST
Zaloga krompirja in zelja
v sodčkih od 50 in 100 kg.
Telefon 1156.

V kratkem se otvori prodajalnica z manifakturnim blagom
Severij Lockmer
na trgu sv. Jakoba (pred cerkvijo) z velikim izborom drobnarij, platenine, kotenine, fuštanja, srajc, zapeljnic, kravate, kakor tudi bombaža, volne in predmetov za ženska ročna dela.

IVAN JANČAR
tehnični koncesionirani zobozdravnik
v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerno. Sprejema od 8—6 pop.

Srečkanje nepreklj. 22. oktobra 1904.
Srečke po K. l. c. kr. dun. polic. loterije
1500 dobitkov, med katerimi 100 glavnih v skupnem znesku K 50.000. Glavni dobitki K 25.000, 5000, 1000 se na zahtevo izplačajo v gotovini po odbitku 10% postavne pristojbine. Srečke se prodajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah. Vsak kupec srečke vdobi brezplačno in franco izkaz srečkanja.
Ces. kr. policijske loterije pisarna, Dunaj I., Schottengasse 11 (Policijsko poslopije.)

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST — ul. Belvedere 32 — TRST
Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novč. Fuštanj vlecur od 27 novč. dalje, bal. siv in piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šjali in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej postelje. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, nogavice, čipke in zamet, kakor tudi raznorodne drobnarije.

RUDOLF MADDALENA
ul. Ugo Foscolo 11 (vogal ul. Parini)
Zaloga novega in starega pohištva.
Posamezno priložnostno pohištvo.
Bogat izbor spalnih in obedovalnih sob, podob v okvirjih, zrcal itd.
Poštene cene.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pism, prioritet, komunalnih obveznic, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Promete izdaja k vsakemu šrebanju.
Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000
Zamenjava in eskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predjame na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurznu izdaji.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavgije.
Bakompt in iskazno mesto.
Daje predjame na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurznu izdaji.
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vrnitve.
Promet s čeki in nakaznicami.